

Staatsblad
van het
Koninkrijk der Nederlanden

(No. 60)   *WET van den 1sten Junij 1865, regelende de uitoefening der geneeskunst.*

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, de uitoefening der geneeskunst bij de wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 1.

Uitoefening der geneeskunst, waaronder de wet het verleenen van genees-, heel- of verloskundigen raad of bijstand als bedrijf verstaat, is alleen geoorloofd aan degenen, aan wie de bevoegdheid daartoe volgens de wet is toegekend.

Art. 2.

Wij behouden Ons voor aan vreemdelingen, deskundigen, die over en langs de grenzen van het Rijk wonen, en bij heerschende ziekten ook aan ingezetenen, hoewel volgens de wet niet bevoegd, de uitoefening der geneeskunst onder bepaalde voorwaarden te vergunnen. Die vergunning kan ten allen tijde ingetrokken worden.

Art. 3.

Alleen de geneeskundige mag binnen de grenzen zijner bevoegdheid in het openbaar aankondigen, dat hij de geneeskunst uitoefent, of een titel voeren, die hem aan het publiek als geneeskundige aanwijst.

§ 2. *Van de geneeskundigen en de vroedvrouwen.*

Art. 4.

Alvorens de praktijk uit te oefenen, doen de geneeskundigen en vroedvrouwen hun bewijs van bevoegdheid viseren door den inspecteur der provincie, waarin zij zich met der woon vestigen.

Bij de aanvraag tot het verleenen van dit visum moet het wettelijk bewijs van deze vestiging worden overgelegd.

Zij geven, onder vertoon van het gevisceerd bewijs van bevoegdheid, aan den burgemeester hunner woonplaats kennis van hunne vestiging als geneeskundige of vroedvrouw daar ter plaatse. Bij een tijdelijk verblijf ter uitoefening der praktijk vertoont de geneeskundige vooraf aan den burgemeester der gemeente zijn bewijs van bevoegdheid, gevisceerd door den inspecteur der provincie, waarin hij met der woon is gevestigd.

Art. 5.

De geneeskundigen onderteekenen bij het overlijden van elk hunner lijdens ten behoeve van den ambtenaar van den burgerlijken stand eene verklaring van dit overlijden, en doen daarbij naar hunne overtuiging, doch met inachtneming van den door hen afgelegden eed of belofte van geheimhouding, zoo naauwkeurig mogelijk opgave van de oorzaak van den dood.

Art. 6.

Zij geven aan den inspecteur hunner provincie en aan burgemeester en wethouders hunner gemeente onverwijld, en uiterlijk binnen drie dagen, kennis, wanneer eene ziekte, waardoor de volksgezondheid bedreigd wordt, door hen is waargenomen.

Art. 7.

Zij geven binnen veertien dagen na den afloop eener verrigte vaccinatie, of der behandeling van eenen lijder aan kinderpokken (*variolae*) het bewijs daarvan aan den belanghebbende af.

Een duplicaat daarvan wordt door hen bewaard, en uiterlijk ééne maand na het einde van het jaar, waarin de verrigting of behandeling, daarbij vermeld, plaats vond, aan het gemeentebestuur gezonden.

Art. 8.

Zij bepalen op het recept duidelijk den datum waarop het wordt voorgeschreven, de wijze van gebruik van het middel, en parapheren of onderteekenen het recept.

Art. 9.

Het afleveren van geneesmiddelen is, behalve in de gevallen in dit artikel voorzien, verboden aan allen die geneeskunst uitoefenen, zelfs indien zij de bevoegdheid tot uitoefening der artseneijbereidkunst verkregen hebben.

De geneeskundigen, die zich vestigen in plaatsen in welke geen apotheker gevestigd is, hebben, zoo lang zij daar gevestigd blijven, de bevoegdheid tot het afleveren van geneesmiddelen. Die bevoegdheid strekt zich ook uit tot andere plaatsen, in welke geen apotheker gevestigd is.

In plaatsen, waar slechts ééne apotheek gevestigd is, kunnen Gedeputeerde Staten der provincie, den geneeskundigen raad gehoord, aan de geneeskundigen verlof geven geneesmiddelen te leveren.

Zij, die van de bevoegdheid tot het leveren van geneesmiddelen gebruik maken, houden steeds schouwbaar voorhanden naauwkeurige maten, gewigten, balansen en de geneesmiddelen, voorkomende op eene lijst, door hen opgemaakt en door den inspecteur voor gezien geteekend. Op deze lijst mogen niet ontbreken de geneesmiddelen, bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur aan te wijzen.

Zij zorgen dat bij hunne afwezigheid de geneesmiddelen en de vergiften door de commissie van toezigt en den inspecteur nagezien en onderzocht kunnen worden.

De geneesmiddelen mogen door geenen anderen of door eenen hulpapotheker of leerling-apotheker gereed gemaakt worden.

Art. 10.

De geneeskundigen, die de bevoegdheid tot het leveren van geneesmiddelen ingevolge de bepaling van het voorgaand artikel niet bezitten, mogen, bij geheime ziekten, de geneesmiddelen aan de zieken leveren, mits die

middelen in den vorm, waarin zij gebruikt worden, aan hen zelve door eenen apotheker afgeleverd en van diens zegel voorzien zijn.

Art. 11.

Het is hun verboden met eenen apotheker regtstreeks of zijdelings eene overeenkomst aan te gaan over het leveren van geneesmiddelen aan hunne zieken.

Art. 12.

De geneeskundigen, die zich voor de dienst op schepen verbinden, doen bij het ondernemen van elke reis de bewijzen hunner bevoegdheid viseren door den inspecteur der provincie.

Zij worden niet op de monsterrol gebragt dan op vertoon dezer geviseerde bewijzen.

Art. 13.

De geneeskundigen, die zich voor de dienst op schepen verbinden, hebben in een afgesloten gedeelte van het schip of in kisten, waarvan zij steeds den sleutel bij zich hebben, de geneesmiddelen en de werktuigen, vermeld op eene door hen opgemaakte en door den inspecteur goedgekeurde lijst.

Art. 14.

De gezagvoerder, of die hem vervangt, maakt in zijn dagboek melding van de door den geneeskundige op zijn schip begane overtreding der voorgaande bepaling.

Een daartoe betrekkelijk uittreksel uit zijn dagboek wordt door hem, bij aankomst ter plaatse van bestemming hier te lande, ingezonden aan den inspecteur der provincie.

Art. 15.

De vroedvrouwen zijn bevoegd tot het verleen van verloskundigen bijstand of raad alleen bij ongestoord natuurlijk verloop der baring. In alle andere gevallen roepen zij de hulp in van een tot de uitoefening der verloskunst bevoegden geneeskundige.

Bij ontstentenis van dezen roepen zij den bijstand in van eenen anderen geneeskundige, des noods van eene andere vroedvrouw, en ingeval de vereischte kunstbewerking geen uitstel kan lijden, gaan zij zelve daartoe over.

Daarbij is het gebruik van verloskundige werktuigen uitgesloten, en de vroedvrouw verplicht tot kennisgeving aan den inspecteur binnen vier en twintig uren na afloop der verlossing.

Art. 16.

Zij zijn bevoegd tot het zetten van lavementen en het aanwenden van den katheter bij barenden.

Op voorschrift van een geneeskundige mogen zij ook bij niet-barenden den katheter aanwenden, en lavementen en bloedzuigers zetten.

Art. 17.

De vroedvrouwen geven aan de geneeskundige ambtenaren alle door hen gevraagde inlichtingen omtrent de uitoefening harer kunst.

§ 3. *Strafbepalingen.*

Art. 18.

Met gevangenisstraf van drie maanden tot één jaar en geldboete van f 75 tot f 300, te zamen of afzonderlijk, worden gestraft degenen, die, zonder daartoe bevoegd te zijn, geneeskunst uitoefenen.

Tot onbevoegde uitoefening wordt ook gerekend de overschrijding van bevoegdheid door geneeskundigen of vroedvrouwen.

Art. 463 van het Wetboek van Strafrecht en art. 20 der wet van den 29sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) zijn ten deze toepasselijk.

Art. 19.

Overtreding van andere voorschriften dezer wet en het verzuim van kennisgeving aan den inspecteur binnen 24 uren door den geneeskundige van het verrigten eener kunstbewerking, waartoe hij niet dan in geval van nood bevoegd is, wordt gestraft met eene boete van f 10 tot f 200.

Bij herhaling van dezelfde overtreding binnen twee jaren na de eerste veroordeeling kan de boete tot f 500 gebragt en daarenboven eene gevangenisstraf van drie dagen tot een jaar opgelegd worden.

Art. 463 van het Wetboek van Strafrecht en art. 20 der wet van den 29sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) zijn ten deze toepasselijk.

§ 4. *Overgangsbepalingen.*

Art. 20.

De geneeskundigen, die bij de invoering dezer wet tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd zijn, behouden die bevoegdheid zoolang zij in de plaats gevestigd blijven, waarin zij op dat tijdstip gevestigd waren.

Art. 21.

Allen, die bij invoering dezer wet bevoegd zijn de geneeskunde in haren geheelen omvang of gedeeltelijk uit te oefenen, zijn verplicht binnen zes maanden de bewijzen hunner bevoegdheid te laten viseren door den inspecteur der provincie, waarin zij met der woon gevestigd zijn.

Art. 22.

De wetten van 12 Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 16), van 27 Maart 1838 (*Staatsblad* n°. 10) en van 28 Junij 1816 (*Staatsblad* n°. 32), de verordeningen ter uitvoering dier wetten en alle verdere verordeningen, in strijd met de bepalingen dezer wet, zijn ingetrokken.

Art. 23.

Deze wet treedt in werking vóór of op den 1sten Januarij 1866.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1sten Junij 1865.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Uitgegeven den *tweeden* Junij 1865.

De Minister van Justitie,
OLIVIER.